

6. LUOKKA

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Tehtävien tarkoituksena on oppilaiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamisen vahvistaminen.

Välineet: Välineet videoiden katsomiseen ja Kahoot! -visaan, taulu/liitutaulu tms. oppilaiden keksimien asioiden kirjaamiseksi ja ”kuuma peruna” eli jokin pieni esine oppilaille kierrätettäväksi (esim. pieni pehmeä pallo, hernepusi tai pehmolelu).

Aloitus: VIHAPUHE

Aiheeseen virittäytymiseksi katsotaan video linkistä [Pysähdy!: Vihapuhe](#) (kesto 0:47).

Työskentely: KUUMA PERUNA ja TIETOISKU VIHAPUHEESTA –VIDEOT

Videon katsomisen pelataan ”Kuumaa perunaa”. Oppilaat voivat olla luokassa omilla paikoillaan tai vaihtoehtoisesti asettua rinkiin, jos luokassa on tilaa. Opettaja laittaa ”Kuuman perunan” kiertämään. Oppilaiden tehtävänä on kierrättää ”kuumaa perunaa” oppilaalta toiselle. ”Kuumaa perunaa” polttaa sormia, jonka vuoksi siitä on päästävä eroon nopeasti. ”Kuuman perunan” käteen saatuaan oppilaan tulee sanoa vihapuheesta ensimmäisenä mieleen tuleva sana, sanapari tai asia, ja antaa peruna vieressä olevalle oppilaalle. Oppilaita ohjataan vastaamaan mahdollisimman nopeasti, koska juuri se on miellelyhtymäharjoituksen idea, ja välttämään toistoa. ”Kuumaa perunaa” kierrätetään niin kauan, että se on käynyt jokaisella oppilaalla kerran.

HUOMIO Oppilaille on hyvä painottaa, että tehtävässä ei ole oikeita tai väriä vastauksia.

Opettaja toimii tehtävässä kirjuriina ja kirjoittaa oppilaiden esittämät asiat ylös kaikkien näkyville.

Kuumaa perunaa -tehtävän jälkeen käydään yhdessä keskustelua seuraavia asioita:

- Mitkä esiin nousseita sanoista, sanapareista tai asioista liittyvät vihapuheeseen?
- Miten ja miksi?
- Halutessaan oppilaat voivat tarkentaa mainitsemiaan asioita. Asioista voidaan kysyä myös koko luokan mielipidettä.

Keskustelun jälkeen katsotaan vihapuheesta kertova video [Vihapuhe](#) (kesto 2:08), ja keskustellaan siitä, mitä ajatuksia video herätti.

TIETOISKU VIHAPUHEESTA

Katsotaan vielä kaksi lyhyttä Oikeusministeriön tietoisuutta rangaistavasta vihapuheesta [Rangaistava vihapuhe 1](#) (kesto 0:33) ja [Rangaistava vihapuhe 2](#) (kesto 0:35).

Lopetus: MITÄ ON RASISMI ja KAHOOT! -visa

Lopuksi tehdään Kahoot! -visa rasismista. Ennen Kahoot! -visaa opettaja lukee oppilaille alla olevan tekstin rasismista.

Mitä sitten tarkoittaa rasismi?

Rasismilla tarkoitetaan yksilön tai ihmisryhmän arvottamista muita alempiarvoisemmaksi esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella. Rasismiin kuuluu usein se, että omaa ryhmää pidetään muita parempana.

Rasismia voi esiintyä yksittäisinä tekoina, kuten huuteluna ja nimittelynä, syrjimisenä, ennakkoluuloina ja niiden lietsomisena tai rasistisina vitseinä. Rasismia voi esiintyä myös fyysisenä väkivaltana ja jopa viharikoksina. Rasismia voi esiintyä yhteiskunnan toimintatavoissa niin kutsuttuna rakenteellisena rasismina. Rasismia käytetään myös vallan välineenä.

Rasismi aiheuttaa eriarvoistumista ja vahingoittaa rasismin kohteena olevien yksilöiden lisäksi koko yhteiskuntaa. Rasismi on vakava yhteiskuntaa uhkaava tekijä. Sano ei kaikenlaiselle rasismille!

KAHOOT!

Kahoot! -visa rasismista löytyy linkistä [Kahoot! -visa rasismista](#).

Lähteet Lämmittelymenetelmät - Allianssi, Poliisitube, Rangaistava vihapuhe - Oikeusministeriö, Mitä rasismi on? - Punainen Risti ja Kahoot! - Rasismivisa.